

บทที่ 4

เมธอด (Method)

การเขียนโปรแกรมให้เข้าใจง่าย คือ การแบ่งโปรแกรมทั้งหมดออกเป็นส่วนย่อย ๆ (function) ในแต่ละส่วนย่อยทำงานเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง method คือ กลุ่มของ code ที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง โดย method เปรียบเหมือนกับ function ของการเขียนโปรแกรมเชิงกระบวนการ

4.1 รูปแบบ Method

<pre>[modifier] returnType methodName([parameter]) { body-statements; return varValue; }</pre>	
[modifier]	ส่วนขยาย method เป็นการกำหนดวิธีการเข้าถึง สัญลักษณ์ [] เป็น Option มีหรือไม่ก็ได้ จะกล่าวอีกครั้งในหัวข้อ modifiers
returnType	เป็นชนิดข้อมูลที่ส่งค่ากลับเมื่อ method ทำงานเสร็จ ถ้าไม่มีการส่งค่ากลับกำหนดให้เป็น void
methodName	ชื่อ method
parameter	ตัวแปรที่ใช้ในการรับค่าข้อมูลที่นำเอาไว้ใช้ประมวลผลใน method โดย [] เป็น Option มีหรือไม่ก็ได้
body-statement	คำสั่งที่ใช้ทำงานใน method
return	คำสั่งที่จำเป็นต้องมีใช้ในการส่งค่าผลลัพธ์กลับ แต่ในกรณีที่ returnType เป็น void ไม่จำเป็นต้องมีคำสั่ง return
varValue	ตัวแปรที่เก็บผลลัพธ์ของ method ที่จะส่งค่ากลับ ชนิดของ varValue จำเป็นต้องเป็นชนิดเดียวกับ returnType

ตัวอย่าง 4.1 TestMethod		Note
<pre>1 class TestMethod 2 { 3 static double PI =22/7; 4 static double volume(double radius){ 5 return 4.0/3.0*PI*radius*radius*radius; 6 } 7 public static void main(String[]args){ 8 double vol, radius =7 ; 9 vol = volume(radius); 10 System.out.println("volume is:"+vol); 11 } 12 }</pre>		โปรแกรมเริ่มทำงานที่บรรทัดที่ 8 บรรทัดที่ 8-11 method main() บรรทัดที่ 9 คำสั่ง double vol, radius = 7; บรรทัดที่ 10 เรียก method volume() โดยใช้คำสั่ง vol = volume(radius); บรรทัดที่ 3 คำสั่ง static double PI = 22/7; บรรทัดที่ 4-6 method volume(radius) parameter: radius return type: double
<pre>1 ---exec:TestMethod 2 3 volume is:1372.0 4 5 ---operation:complete</pre>		

4.2 อาร์กิวเมนต์ (Argument) และพารามิเตอร์ (Parameter)

อาร์กิวเมนต์ คือ ตัวแปรที่ส่งไปให้ method ในขณะที่เรียกใช้ method และถ้ามีการส่งอาร์กิวเมนต์มากกว่าหนึ่งค่าให้คั่นด้วยเครื่องหมาย “,” ส่วนพารามิเตอร์ คือ ตัวแปรใน method ที่ทำหน้าที่รับค่าอาร์กิวเมนต์ที่ส่งมาตอนเรียกใช้ method นั้นๆ และถ้ามีการส่งอาร์กิวเมนต์มากกว่าหนึ่งค่าพารามิเตอร์ก็ต้องมีจำนวนเท่ากับจำนวนอาร์กิวเมนต์และให้คั่นด้วยเครื่องหมาย “,” รูปแบบของ อาร์กิวเมนต์และพารามิเตอร์แสดงดังตารางที่ 4.1 ซึ่งจำนวนอาร์กิวเมนต์กับจำนวนพารามิเตอร์จำเป็นต้องมีจำนวนเท่ากัน

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงรูปแบบของอาร์กิวเมนต์และพารามิเตอร์

ลำดับ	รูปแบบ	Argument	Parameter
1	no argument, no parameter	<pre>void main0{ f0; }</pre>	<pre>void f0{ int a; a = a+1; }</pre>
2	One argument, One parameter argument คือ a , parameter คือ x	<pre>void main0{ int a; f(a); }</pre>	<pre>void f(int x){ int y; y = x+y; }</pre>
3	Two arguments, Two parameter argument คือ a, b , parameter คือ x, y	<pre>void main0{ int a,b; x = f(a,b); }</pre>	<pre>void f(int x, int y){ int a a = x+y; }</pre>

4.3 รูปแบบการเรียกใช้งาน method

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงรูปแบบการใช้งาน method

ลำดับ	รูปแบบ	Caller	Receiver	คำอธิบาย
1	no parameter, no return value	<pre>void main0{ f0; }</pre>	<pre>void f0{ int a; a = a+1; }</pre>	method main เรียกใช้งาน method f() โดย method f() ไม่มีการรับค่าพารามิเตอร์ และไม่ส่งผลลัพธ์กลับ
2	parameter, no return value	<pre>void main0{ f(a); }</pre>	<pre>void f(int a){ int b; b = b+a; }</pre>	method main เรียกใช้งาน method f(a) โดย method f() มีการรับค่าพารามิเตอร์ a แต่ไม่ส่งผลลัพธ์กลับ
3	no parameter, return value	<pre>void main0{ int x = f0; }</pre>	<pre>int f0{ int a a = a+1; return a; }</pre>	method main เรียกใช้งาน method f() โดย method f() ไม่มีการรับค่าพารามิเตอร์ แต่มีการส่งผลลัพธ์กลับ โดยผ่านตัวแปร a จากนั้นนำผลลัพธ์ที่ได้ไปเก็บที่ตัวแปร x ซึ่งจะเห็นได้ว่าชนิดของตัวแปร x และ a เป็นชนิดเดียวกันคือตัวแปร int
4	parameter, return value	<pre>void main0{ int x = f(a); }</pre>	<pre>int f(int a){ a = a+1; return a; }</pre>	method main เรียกใช้ method f(a) โดย method f() มีการรับค่าพารามิเตอร์ a และมีการส่งผลลัพธ์กลับผ่านตัวแปร a จากนั้นนำผลลัพธ์ที่ได้ไปเก็บที่ตัวแปร x ซึ่งจะเห็นได้ว่าชนิดของตัวแปร x และ a เป็นชนิดเดียวกันคือตัวแปร int

ตัวอย่าง 4.2 TestNoparaNoreturn		Note
<pre> 1 class TestNoparaNoreturn 2 { 3 public static void printName() { 4 System.out.println("My name is Bo"); 5 System.out.println("I am 4 years old"); 6 } 7 public static void main(String[] args) { 8 printName(); 9 } 10 }</pre>		<p>โปรแกรมเริ่มทำงานที่บรรทัดที่ 7 บรรทัดที่ 7-9 method main() บรรทัดที่ 8 เรียก method printName() โดยใช้คำสั่ง printName(); บรรทัดที่ 3-6 method printName() parameter: ไม่มี return type: ไม่มี</p>
<pre> 1 ---exec:TestNoparaNoreturn 2 3 My name is Bo. 4 I am 4 years old. 5 6 ---operation:complete</pre>		

ตัวอย่าง 4.3 TestParaNoreturn		Note
<pre> 1 class TestParaNoreturn 2 { 3 static void printName(String name,int age){ 4 System.out.println("My name is"+name); 5 System.out.println("I am"+age+"years"); 6 } 7 public static void main(String[] args) { 8 printName("Bo", 4); 9 } 10 }</pre>		<p>โปรแกรมเริ่มทำงานที่บรรทัดที่ 8 บรรทัดที่ 8-11 method main() บรรทัดที่ 10 เรียก method printName() โดยใช้คำสั่ง printName("Bo", 4); บรรทัดที่ 3-6 method printName(name,age) parameter: name,age return type: ไม่มี</p>
<pre> 1 ---exec:TestParaNoreturn 2 3 My name is Bo. 4 I am 4 years. 5 6 ---operation:complete</pre>		

ตัวอย่าง 4.4 TestNoparaReturn		Note
<pre> 1 class TestNoparaReturn 2 { 3 static int max(){ 4 int num1 =10; 5 int num2 =20; 6 if (num1 > num2) 7 return num1; 8 else 9 return num2; 10 } 11 public static void main(String[] args){ 12 int result =max(); 13 System.out.print("result is "+result); 14 } 15 }</pre>		<p>โปรแกรมเริ่มทำงานที่บรรทัดที่ 12 บรรทัดที่ 12-16 method main() บรรทัดที่ 14 เรียก method max() โดยใช้คำสั่ง int result = max(); บรรทัดที่ 3-11 method max() parameter: ไม่มี return type: int</p>

1	---exec:TestNoparaReturn	
2		
3	result is 20	
4		
5	---operation:complete	

ตัวอย่าง 4.5 TestParaReturn1		Note
1	class TestParaReturn1	<p>โปรแกรมเริ่มทำงานที่บรรทัดที่ 10</p> <p>บรรทัดที่ 10-14 method main()</p> <p>บรรทัดที่ 12 เรียก method max()</p> <p> โดยใช้คำสั่ง int result = max(8,25);</p> <p>บรรทัดที่ 3-9 method max(num1, num2)</p> <p> parameter: num1,num2</p> <p> return type: int</p>
2	{	
3	static int max(int num1,int num2)	
4	{	
5	if (num1 > num2)	
6	return num1;	
7	else	
8	return num2;	
9	}	
10	public static void main(String[]args)	
11	{	
12	int result =max(8,25);	
13	System.out.print("result is "+result);	
14	}	
15	}	
1	---exec:TestParaReturn1	
2		
3	result is 25	
4		
5	---operation:complete	

ตัวอย่าง 4.6 TestParaReturn2		Note
1	class TestParaReturn2	<p>โปรแกรมเริ่มทำงานที่บรรทัดที่ 17</p> <p>บรรทัดที่ 17-21 method main()</p> <p> บรรทัดที่ 18 คำสั่ง int number1 = 25;</p> <p> บรรทัดที่ 19 คำสั่ง int number2 = 20;</p> <p> บรรทัดที่ 20 เรียก method gcd()</p> <p> โดยใช้คำสั่ง gcd(number1,number2)</p> <p>บรรทัดที่ 3-6 method min(m, n)</p> <p> parameter: m, n</p> <p> return type: int</p> <p>บรรทัดที่ 7-10 method max(m, n)</p> <p> parameter: m, n</p> <p> return type: int</p> <p>บรรทัดที่ 11-16 method gcd(m, n)</p> <p> parameter: m, n</p> <p> return type: int</p>
2	{	
3	public static int min(int m, int n){	
4	if (m < n)return m;	
5	else return n;	
6	}	
7	public static int max(int m, int n){	
8	if (m > n)return m;	
9	else return n;	
10	}	
11	}	
12	public static int gcd(int m, int n){	
13	int min =min(m, n);	
14	int max =max(m, n);	
15	if (max %min ==0)return min;	
16	else return gcd(min, max %min);	
17	}	
18	}	
19	public static void main(String[]args){	
20	int number1 =25;	
21	int number2 =20;	
22	System.out.println(gcd(number1,number2));	
1	---exec:TestParaReturn2	
2		
3	5	

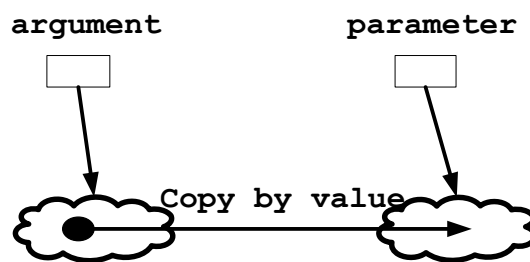
4		
5	--- operation:complete	

4.4 Parameter passing

การส่งค่าพารามิเตอร์จะเกิดขึ้นเมื่อ method นั้นถูกเรียก โดยผ่านทาง arguments กลไกการส่งค่าพารามิเตอร์ (parameter passing mechanism) ที่นิยมใช้มี 2 แบบคือ pass by value กับ pass by reference รายละเอียดของแต่ละวิธีแสดงดังนี้

1) Pass by value

Pass by value เป็นวิธี argument (อาจเป็นค่าคงที่ ตัวแปร) จะส่งค่า (value) ที่เก็บอยู่ให้กับ parameter โดยการก๊อปปี้ value ให้แก่พารามิเตอร์ สามารถแสดงได้ดังรูปที่ 4.1

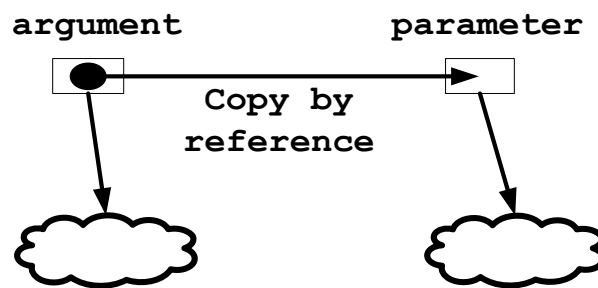
รูปที่ 4.1 Pass by value

ตัวอย่าง 4.7 TestPassByValue		Note
<pre> 1 class TestPassByValue 2 { 3 static void swap(int n1,int n2){ 4 int temp; 5 temp =n1; 6 n1 =n2; 7 n2 =temp; 8 System.out.println("2:n1:"+n1 + 9 n2:"+n2); 10 } 11 public static void main(String[]args){ 12 int num1 =5; 13 int num2 =10; 14 System.out.println("1:num1:"+num1 15 +" num2:"+num2); 16 swap(num1,num2); 17 System.out.println("3:num1:"+num1 18 +" num2:"+num2); 19 } 20 }</pre>		<p>โปรแกรมเริ่มทำงานที่บรรทัดที่ 11</p> <p>บรรทัดที่ 11-19 method main()</p> <p>บรรทัดที่ 12 คำสั่ง int num1 = 5;</p> <p>บรรทัดที่ 13 คำสั่ง int num2 = 10;</p> <p>บรรทัดที่ 16 เรียก method swap()</p> <p>โดยใช้คำสั่ง swap(num1, num2);</p> <p>บรรทัดที่ 3-10 method swap(n1, n2)</p> <p>parameter: n1,n2</p> <p>return type: ไม่มี</p>
<pre> 1 --- exec:TestPassByValue 2 3 1:num1:5 num2:10 4 2:n1:10 n2:5 5 3:num1:5 num2:10 6</pre>		

7	--- operation:complete	
---	------------------------	--

2) Pass by reference

Pass by reference เป็นวิธีที่ argument (ต้องเป็นเฉพาะตัวแปรเท่านั้นห้ามเป็นค่าคงที่) จะส่งค่า address ของตัวแปรให้กับพารามิเตอร์ โดยการก๊อปปี้ address ไปให้แก่พารามิเตอร์ สามารถแสดงได้ ดังรูปที่ 4.2

รูปที่ 4.2 Pass by reference

ตัวอย่าง 4.8 TestPassByRef		Note
<pre> 1 class TestPassByRef 2 { 3 static void swap(int[]n){ 4 int temp; 5 temp =n[0]; 6 n[0]=n[1]; 7 n[1]=temp; 8 System.out.println(" 2:n1:"+n[0]+ 9 " n2:"+ n[1]); 10 } 11 public static void main(String[]args){ 12 int[]num = {5,10}; 13 System.out.println(" 1:num1:"+ 14 num[0]+" num2:"+ num[1]); 15 swap(num); 16 System.out.println(" 3:num1:"+ 17 num[0]+" num2:"+ num[1]); 18 } 19 }</pre>		<p>โปรแกรมเริ่มทำงานที่บรรทัดที่ 11</p> <p>บรรทัดที่ 11-18 method main()</p> <p>บรรทัดที่ 12 คำสั่ง int num1 = 5;</p> <p>บรรทัดที่ 13 คำสั่ง int num2 = 10;</p> <p>บรรทัดที่ 16 เรียก method swap() โดยใช้คำสั่ง swap(num1, num2);</p> <p>บรรทัดที่ 3-10 method swap(n1, n2)</p> <p>parameter: n1,n2</p> <p>return type: ไม่มี</p>
<pre> 1 ---exec:TestPassByRef 2 3 1:num1:5 num2:10 4 2:n1:10 n2:5 5 3:num1:10 num2:5 6 7 --- operation:complete</pre>		

4.5 Scope of Visibility

การประกาศตัวแปรในโปรแกรมอาจซ้ำกันได้ ดังนั้นการกำหนดขอบเขตการมองเห็นตัวแปรด้วย block (block จะเริ่มด้วย { และจบด้วย }) ซึ่งเป็นกลไกที่เป็นประโยชน์อย่างมาก เช่น ตัวแปร x ใน block หนึ่งจะเป็นคนละตัวกับตัวแปร x ของอีก block หนึ่ง โดยขอบเขตการมองเห็นของ java เป็นไปตามกฎดังนี้

1) ตัวแปรที่ประกาศอยู่ใน block หนึ่งจะเป็นตัวแปรเฉพาะที่ (local variable) ของ block นั้นๆ คำสั่งที่อยู่นอก block จะไม่เห็นตัวแปรเฉพาะที่ใน block ตัวอย่างเช่น

บรรทัด	ตัวอย่าง	คำอธิบาย
1	x is not visible here	บรรทัดที่ 1 ก่อน method f() ไม่สามารถใช้
2	void f0	ตัวแปร x ได้ method f()
3	{	
4	//x is not visible here	บรรทัดที่ 4 ก่อนประกาศตัวแปร int x ไม่สามารถใช้ได้
5	int x;	บรรทัดที่ 5 int x;
6	//x is visible here	บรรทัดที่ 6 หลังประกาศตัวแปร int x สามารถใช้ได้
7	}	
8		
9	x is not visible here	บรรทัดที่ 9 หลัง method f() ไม่สามารถใช้ตัวแปร x ได้

2) method ที่อยู่ใน class เดียวกันจะมองเห็นกันหมด ไม่ว่า method นั้นจะอยู่ก่อนหรืออยู่หลัง ทำให้ภาษา java ไม่ต้องประกาศ function prototype ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่าง	คำอธิบาย
<pre>class A { void f0{ g0; //g0 is visible here } void g0{ f0; //f0 is visible here } }</pre>	<pre>method f() { สามารถเรียกใช้ method g() ได้ } method g() { สามารถเรียกใช้ method f() ได้ }</pre>

3) ตัวแปรที่เป็น attribute ของ class จะสามารถมองเห็นได้จาก method โดยสามารถวาง attribute ก่อนหรือหลัง method ก็ได้ ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่าง	คำอธิบาย
<pre>class A { int x; void f0{ y =12; x =13; } int y; }</pre>	<pre>ประกาศตัวแปร x; method f() { สามารถเรียกใช้ x และ y ได้ ถึงแม้ว่าจะประกาศ ตัวแปร y ที่หลัง } ประกาศตัวแปร y;</pre>

4) หากใน method มีตัวแปรชื่อเหมือนกับตัวแปร attribute ของ class ชื่อตัวแปรที่อยู่ใน method จะถูกเรียกใช้ก่อนหรือบังตัวแปร attribute ของ class

ตัวอย่าง	คำอธิบาย
<pre> class A { static int x =1; public static void main(String args[]) { System.out.println(x); int x =30; System.out.println(x); } } </pre>	<p>ประกาศตัวแปร x; (attribute ของ class)</p> <p>method main() {</p> <p> พิมพ์ค่า x ได้ ซึ่ง x มีค่า 1 (attribute)</p> <p> ประกาศตัวแปร x ใน method main()</p> <p> พิมพ์ค่า x ได้ ซึ่ง x มีค่า 30 (x ของ main)</p> <p>}</p>

4.6 แบบฝึกหัดท้ายบท

1. จงแสดงผลลัพธ์ของโปรแกรมในแต่ละข้อ

ข้อ	Source code	ผลลัพธ์
1	<pre> 1 class Test2 { 2 public static void main(String[] args){ 3 int[] list = {9, 8, 7, 6, 5}; 4 list = dosomething(list); 5 for (int i =0; i < list.length; i++) 6 System.out.print(list[i]+""); 7 } 8 static int[] dosomething(int[] list){ 9 int[] newList =new int[list.length]; 10 for (int i =0; i < list.length; i++) 11 newList[i]=list[list.length -1 -i]; 12 return newList; 13 } 14 } </pre>	
2	<pre> 1 class Midterm{ 2 public static void main(String[] args){ 3 int k =1; 4 int[] a={10, 11,12, 13, 14}; 5 f(k,a); 6 System.out.println(k); 7 doSomething(a); 8 } 9 static void f(int k, int[] b){ 10 if (k>=b.length)return; 11 for(int i=k;i<b.length;i++){ 12 b[i]=b[b.length-i]; 13 } 14 k=0; 15 } 16 static void doSomething(int[] a){ 17 for (int i =0;i<a.length; i++){ </pre>	

	20	System.out.println(a[i]);	
	21	}	
	22	}	
		}	
		}	

LAB 3

1. ให้เขียนโปรแกรมรับค่าจำนวนเต็ม 2 จำนวน a และ b โดยโปรแกรมจะ return true ถ้ามีตัวใดตัวหนึ่งมีค่าเป็น 10 หรือผลรวมของ a และ b มีค่าเท่ากับ 10

`makes10(9, 10) → true`

`makes10(9, 9) → false`

`makes10(1, 9) → true`

2. เขียนโปรแกรมรับค่าจำนวนเต็ม 2 จำนวน โดยโปรแกรมจะ return ค่าผลบวกของจำนวนดังกล่าว ถ้าจำนวนทั้ง 2 ไม่เท่ากัน แต่ถ้าจำนวนทั้ง 2 เท่ากันโปรแกรมจะ return ค่า 2 เท่าของผลบวก แสดงดังตัวอย่าง

`sumDouble(1, 2) → 3`

`sumDouble(3, 2) → 5`

`sumDouble(2, 2) → 8`

3. เขียนโปรแกรมรับค่าจำนวนจริง 1 จำนวน โดยโปรแกรมจะ return ค่าผลต่างระหว่างจำนวนนั้นกับ 21 แต่ถ้าจำนวนนั้นมีค่ามากกว่า 21 โปรแกรม return ค่า 2 เท่าของผลต่าง แสดงดังตัวอย่างเช่น

`diff21(19) → 2`

`diff21(10) → 11`

`diff21(41) → 40`

4. กำหนดอาร์เรย์มา 1 ชุด โดยโปรแกรมจะ return ค่า true เมื่อผลรวมของค่า 2 ในอาร์เรย์มีค่าเท่ากับ 8 แสดงดังตัวอย่าง

`sum28({2, 3, 2, 2, 4, 2}) → true`

`sum28({2, 3, 2, 2, 4, 2, 2}) → false`

`sum28({1, 2, 3, 4}) → false`

5. กำหนดอาร์เรย์มาให้ 1 ชุด โดยโปรแกรมจะ return ค่า true เมื่อจำนวนเลข 1 มีค่ามากกว่าจำนวนเลข 4 แสดงดังตัวอย่าง

`more14({1, 4, 1}) → true`

`more14({1, 4, 1, 4}) → false`

`more14({1, 1}) → true`

6. เซต A และ B มีขนาดและข้อมูลจากรูปที่ 1 จงเขียนโปรแกรมแสดงว่าเซต A เท่ากับ B

A	18	3	48	2	18	78	9
----------	----	---	----	---	----	----	---

B	9	18	3	18	48	2	78
----------	---	----	---	----	----	---	----

7. จงเขียนโปรแกรมที่อ่านค่า a b แบบ int จากนั้นเขียนโปรแกรมคำนวณหาค่า a ยกกำลัง b โดย $0 < a < 200$, $0 < b < 200$

ตัวอย่างเช่น

Input	Output
3 2	8
199 2	39601
0 -126	Out of range

8. จงเขียนโปรแกรมอ่านค่าตัวเลขที่อยู่ในช่วง 0-1000 ลงในตัวแปร integer จากนั้นหาผลรวมของตัวเลขดังกล่าว

ตัวอย่างเช่น

Input	Output
328	13
400	4
-126	Out of range